

BRUFLAT 24.-26. APRIL 1940

Valdres 1940

Tyske avdelinger startet sin første framrykning mot Valdres fra Hønefoss gjennom Begnadalen den 14. april 1940. Målet var å rykke fram over Bagn og Dokka for å omgå de norske avdelingene i Brandbu - Jevnaker området. Dette lyktes ikke, og den 20. april trakk tyskerne seg tilbake fra Bagn, helt til Hønefoss. Den norske 4. Brigade, som hadde kommet over fjellet fra Voss, stod nå i Valdres med 4.500 soldater. Mandag 22. april vendte den tyske 163. Divisjon på ny sin oppmerksomhet mot Valdres. Denne gangen som hovedstyrken over Dokka. Onsdag 24. april kom det til harde kamper ved Høljarast bru mellom bataljonen Daubert (III/IR 159) og bataljonen Sæter (II/IR 10). Dagen endte med norsk tilbaketrekning. Den tyske framrykningen fortsatte samme kveld mot Tonsåsen, og oppover langs Etna mot Bruflat.

Forsvarsstillingen ved Bruflat

Major Arne Laudal førte kommandoen over geværkompaniene til kapteinene Ragnvald Seim og Sigurd Ula. Natt til onsdag 24. april hadde han avblåst oppdraget, gitt av 4. Brigade, om å angripe tyske avdelinger foran de norske stillingene ved Høljarast bru. Noe over 12 timer senere ankom major Laudals kompanier Bruflat. Kaptein Seim fikk i oppdrag å stanse videre tysk framrykning mot Tonsåsen over Fjellsbygda fra stillinger i bakkene vest for Bruflat kirke. Kaptein Ulas kompani skulle hindre tyskerne i å trenge opp i Nord Etnedal. Kompaniet gikk i stilling nord for brua over Etna. Brua ble ødelagt. Major Laudal dro selv nordover i Etnedal, og kom senere ikke tilbake til Bruflat.

Tysk fremrykning fra Høljarast

Etter gjennombruddet ved Høljarast beordret sjefen for fremre tyske bataljon, major Henning Daubert, løytnant Reinecke 11. kompani mot Bruflat. Kompaniet ble støttet av en stridsvognstropp med tre vogner. Resten av bataljonen fortsatte langs riksvegen mot Tonsåsen. Reineckes oppdrag var å rykke fram via Bruflat og Fjellsbygda mot Tonsåsen, for om mulig å angripe de norske avdelingene der i flanken. Styrken ble midlertidig stanset ved Lundebrua. Reinecke tilbrakte natten på Lunde gård, men sendte en oppklaringsstropp under ledelse av sersjant Szepan videre framover. Ved 19-tiden den 24. april kom oppklaringsstroppen i stridskontakt med de norske kompaniene ved Bruflat.

Tysk angrep ved Bruflat

I løpet av formiddagen, torsdag 25. april, kom løytnant Reineckes 11. kompani fram til Bruflat. Stridsvognene ble stående igjen ved Lundebrua i påvente av at denne skulle bli reparert. Ved Bruflat fikk Reinecke sine støttevåpen i stilling til høyre for krysset der Kyrkjervegen tar av fra Etnedalsvegen. Samtidig startet han oppklaring i begge flanker. Kompanisersjant Richartz ble dødelig såret under oppklaring i høyre flanke. Geværstroppene gjorde seg klar til angrep.

Med ildstøtte fra en 37 m.m. infanterikanon og lette bombekastere angrep 11. Kompanis tropper gjennom sentrum mot kaptein Seims stillinger i lia vest for kirken. Flere bygninger i sentrum ble skutt i brann. Kompaniet Ula var ute av stand til å støtte Seims folk fra sine stillinger på nordsiden av sentrum. Etter noe tid trakk kaptein Seims tropper seg tilbake. Veien videre mot Fjellsbygda og Tonsåsen lå nå åpen for tyskerne. Løytnant Reinecke tok kompaniet opp til Plassane i Fjellsbygda, og gikk i nattkvarter der. Samme natt kom de tre stridsvognene fram til kompaniet. Neste morgen fortsatte styrken fremrykningen mot Tonsåsen. Det skulle få fatale konsekvenser for det norske forsvaret der.

Tekst og kart er utarbeidet av oberstløytnant og historiker Knut Werner-Hagen. Han baserer seg på 4. Brigades arkiv ved Forsvarsarkivet/Riksarkivet i Oslo og tysk arkivmateriale ved militærarkivene i Freiburg, Tyskland. Bilder er stilt til disposisjon av Etnedal Historielag.

